

บทคัดย่อ

โครงการประสานงานเพื่อพัฒนากรอบแนวคิดสำหรับชุดโครงการวิจัยด้านสหกรณ์มีจุดมุ่งหมายสำคัญ 2 ประการ คือ การสังเคราะห์องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของขบวนการสหกรณ์ในปัจจุบัน และการจัดเวทีระดมความคิดเพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน ในการกำหนดกรอบแนวคิดสำหรับชุดโครงการวิจัยที่จะนำไปสู่การปฏิรูปขบวนการ สหกรณ์ไทยอย่างเป็นทางการ

กระบวนการดำเนินการโครงการเริ่มต้นจากผู้ประสานงานโครงการ ทีมที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกันกำหนดประเด็นรายละเอียดของบทความต่าง ๆ และมอบหมายให้ผู้ทรงคุณวุฒิดำเนินการเขียนบทความในลักษณะของ Conceptual paper ซึ่งใช้เวลาประมาณ 3 เดือน จากนั้นจึงเป็นขั้นตอนของการประชุมระดมความคิด ซึ่งการประชุมในแต่ละครั้งจะเริ่มจากการนำเสนอบทความของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเปิดประเด็นสู่การอภิปรายร่วมกัน และหาข้อสรุปสำหรับหัวข้อที่กำหนดไว้ในแต่ละครั้ง ซึ่งจะนำไปสู่แนวคิดในการดำเนินการกำหนดกรอบแนวคิดสำหรับชุดโครงการวิจัยด้านสหกรณ์

ผลการประชุมระดมความคิดมีความเห็นตรงกันที่จะให้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ขบวนการสหกรณ์ เพื่อเป็นกรอบแนวคิดให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการสหกรณ์ทุกฝ่ายได้มีมุมมองในเรื่องการพัฒนาขบวนการสหกรณ์เป็นไปในทิศทางเดียวกันอันจะช่วยให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิรูปขบวนการสหกรณ์อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้ก็จะช่วยให้เห็นประเด็นของงานวิจัยที่จำเป็นต้องดำเนินการด้วย

วิสัยทัศน์ขบวนการสหกรณ์ที่กำหนดไว้คือ **“เป็นระบบเครือข่ายขององค์กรช่วยเหลือตนเองทางเศรษฐกิจและสังคม หลากหลายรูปแบบที่ตระหนักในคุณค่าของหลักและวิธีการสหกรณ์ มีการร่วมมือกันที่จะพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กร และเกื้อกูลต่อการสร้างความเข้มแข็งยั่งยืนของสมาชิก ชุมชน สังคม และประเทศ”**

ข้อสรุปสำหรับชุดโครงการวิจัยที่ควรดำเนินการ ควรประกอบด้วยชุดโครงการวิจัย 3 กลุ่ม ได้แก่ **กลุ่มที่ 1** การวิจัยพื้นฐาน (Basic Research) เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาหาข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ เพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาขบวนการสหกรณ์ **กลุ่มที่ 2** การวิจัยเชิงสังเคราะห์ (Analytical Research) เป็นการวิจัยที่มุ่งไปที่การวิเคราะห์หาความเป็นเหตุเป็นผลกันของตัวแปรต่าง ๆ หรือการคิดค้นวิธีการ/มาตรการที่จะนำไปสู่การปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ เพื่อการบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาขบวนการสหกรณ์ **กลุ่มที่ 3** การวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Research) เป็นการวิจัยที่มุ่งเน้นให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มองค์กรประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวิจัยและพัฒนาขบวนการสหกรณ์ โครงการวิจัยที่ควรเริ่มดำเนินการก่อน ได้แก่ กลุ่มงานวิจัยแบบมีส่วนร่วม โดยมุ่งไปที่การพัฒนาเครือข่ายองค์กรประชาชนในพื้นที่จังหวัด ซึ่งจะเป็นจุดเริ่มต้นสำหรับการพัฒนาชุดโครงการวิจัยอื่น ๆ ในระยะต่อไป

กิจกรรมด้านการประชาสัมพันธ์ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว คือ การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แนวคิด **“วิสัยทัศน์ขบวนการสหกรณ์ และแนวทางการวิจัย ซึ่งจะดำเนินการในระยะต่อไป”** แก่หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องและองค์กรกลางต่าง ๆ เช่น สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์ต่าง ๆ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ตลอดจนการเผยแพร่ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วารสารทางวิชาการ เป็นต้น

Abstract

The coordination project to develop framework for cooperative research projects has two main objectives – to analyze the knowledge related to the operation of existing cooperative movements and to organize brain-storming workshops to reach common conclusions in defining framework for research agenda leading to the reform of cooperative movements.

Operation process of the project started by formulation of detailed issues from various articles by the project coordinator, advisory team and resource persons. The resource persons were then assigned to prepare conceptual papers by 3 months period and followed by brain-storming workshops. Each brain-storming workshop was started with presentation of the resource persons and followed by opened discussions. The conclusions for each topic were used to conceptualize and define a framework for cooperatives research agenda.

The brain-storming workshop participants have agreed to define a **Cooperative Movement Vision** as a conceptual framework for cooperative movement related parties to have a common perspective in cooperative movements development. This will facilitate an appropriate participation of all parties in cooperative movement reform. In addition, The vision will help approaching the issues needed for further research.

The vision of cooperative movement is **“A network system for various types of socio-economic self-support organizations which recognize cooperative values, principles and methods, cooperate in organizational efficiency development and foster the sustainable strength of their members, communities, societies and the nation.”**

The conclusion for the research agenda is that it should compose of three research groups. The first group is Basic Research. Basic research is the fact-finding study to accumulate the knowledge to develop cooperative movement. The second group, Analytical Research, is the research to analyze causes and effects of various variables or the invention of methods/measures leading to different operations to meet the targets of cooperative movement. The third research group, Participatory Research, is the research emphasizing participation of all parties related to people organizations in research and development of cooperative movement. The first research group to be implemented should be the Participatory Research with emphasis on development of people organization network at provincial level. The Participatory Research will be a basis for development of other research groups.

The completed public relation activities are the dissemination and campaign of the concept of “Vision of cooperative movement and approach to future research” to related government agencies and cooperatives organizations such as Cooperative Promotion Department: CPD, Cooperative Auditing Department: CAD, Cooperative League of Thailand: CLT and various cooperative federation. Information was also disseminated through other media such as newspapers and academic journals.